

Warszawa, dnia 12 września 2022 r.

Poz. 868

**UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 8 września 2022 r.

w sprawie upamiętnienia setnej rocznicy utworzenia Związku Polaków w Niemczech

W setną rocznicę utworzenia Związku Polaków w Niemczech Senat Rzeczypospolitej Polskiej wyraża najwyższe uznanie dla założycieli Związku będącego największą i najaktywniejszą organizacją polonijną działającą w granicach Niemiec.

Utworzenie Związku 27 sierpnia 1922 roku w Berlinie było odpowiedzią na antypolską politykę ówczesnych władz Niemiec i odpowiadało potrzebom milionów Polaków mieszkających w granicach państwa niemieckiego. Zjednoczono organizacje polskie, prowadzono działalność kulturalną, oświatową, wspierano także działalność gospodarczą Polaków, w tym spółdzielczość. Z jego inicjatywy założono Bank Słowiański w Berlinie będący zapleczem finansowym polskich spółdzielni w Niemczech. Powodzeniem zakończyły się starania o uzyskanie dla Polaków statusu mniejszości narodowej.

Działania Związku miały ogromny wkład w ochronę polskiej tożsamości. Znakiem Związku Polaków w Niemczech stało się Rodło. Był to graficzny, symbolicznie ukazany bieg Wisły z zaznaczonym Krakowem. Związek opracował także swój zbiór zasad nazwany „Pięcioma Prawdami Polaka”:

1. Jesteśmy Polakami.
2. Wiara Ojców naszych jest wiarą naszych dzieci.
3. Polak Polakowi bratem.
4. Co dzień Polak Narodowi służy.
5. Polska Matką naszą – nie wolno mówić o Matce źle.

Wielu członków Związku swoją działalność okupiło śmiercią i męczeństwem. W lutym 1940 roku Związek został zdelegalizowany przez niemieckie władze. Część działaczy Niemcy rozstrzelali, kilka tysięcy wywieźli do obozów koncentracyjnych.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd założycielom i dawnym członkom Związku Polaków w Niemczech oraz wyraża wdzięczność kolejnym pokoleniom, działającym w organizacjach polonijnych w Niemczech.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej pragnie szczególnie podkreślić i upamiętnić działalność oświatową Związku. W tym roku mija bowiem 90 lat od założenia pierwszego Polskiego Gimnazjum w Niemczech zlokalizowanego w Bytomiu oraz 85 lat od założenia Polskiego Gimnazjum w Kwidzynie.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla, że Związek Polaków w Niemczech, odgrywając ważną rolę dla polskiej diaspory, broniąc tożsamości narodowej, kulturowej i religijnej Polaków, dobrze zasłużył się Ojczyźnie.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Marszałek Senatu: *T. Grodzki*